SAARTE KOOSTÖÖKOGU

Kaasrahastanud Euroopa Liit

Eesti tuleviku heaks

Juhatuse e-kirjaline otsus koosolekut kokku kutsumata

19.10.2026

Otsuse tegemise aeg: 20.10.-25.10.2026
Koht: e-kirjaline
Osalesid juhatuse liikmed: Rain Jano, Aivar Kalle, Tiina Luks, Anni Roost, Kadi Hiie
Protokollija: *Hanna Saar*

Võttes aluseks MTÜ Saarte Koostöökogu põhikirja punkti 7.3: *Juhatus võib vastu võtta otsuse koosolekut kokku kutsumata, kui otsuse poolt hääletavad kirjalikult või meili teel kõik juhatuse liikmed*

ESF+ meetme „Sotsiaalmeede" ellu viidud miniprojektide aruannete kinnitamine
Projektinõustaja Hanna Saar saatis juhatuse liikmetele kirjaliku ülevaate ESF+ toetusmeetme „Sotsiaalmeede" esitatud miniprojektide aruannetest ja teeb ettepaneku nende kinnitamiseks.

MTÜ Rohenõu esitas aruande 09. oktoober 2026, ESF+ toetusmeetme „Sotsiaalmeede" miniprojekti *„Vanaema Köök - Vana tarkus, värske maitse"* elluviimise kohta. **Tegemist on meie kolmandast taotlusvoorust rahastuse saanud toetustaotlusega.**

Projekt viidi ellu ajavahemikus 24.05.2026-20.09.2026, kaasates 178 vanemaealist osalejat. Taotleja kirjutas projekti eesmärgiks*: "Projekti eesmärgiks on arendada uus sotsiaalne koostöövorm Vanaema Köök kogukondliku traditsioonina, kus kogukonna 55+ liikmed korraldavad ühist söögitegemist, kus väärtustame vanaemade kogemusi, tervislikke valikuid, kohalikku toorainet, keskkonnateadlikkust, tegeleme toidujäätmete vähendamise teemaga, korraldame vestlusi.*

Projekti toel kavandati 4 praktilist toidutöötuba (perioodil mai - oktoober), kus valmistatakse traditsioonilisi roogi tänapäevase lisaga teemal: vana tarkus, värske maitse. Projekti ideestik toetub Õile Aaviku kogemustele ja tema poolt kogutule, mis on värskelt avaldatud raamatus „Sajandeid siduv toit". Kokkamisele lisaks arutame erinevaid toiduga seotud teemasid (tähtpäevad, traditsioonid, maitse kujunemine, toidujäätmed, jms.).

Toidutöötubade retseptid ja nõuanded kogume vihikusse, mida saame edaspidi täiendada.

Töötoa lõppedes serveerime valminud toidud.

Koos kokkamises osalejatega kutsume lauda 55+ kogukonna liikmeid, kes on meie kokkamiste järgmistes töötubades osalejad. Kohaliku sotsiaaltöötaja soovitusel kutsume ka kohaliku kogukonna puudega noori koos vanematega, hoolides nende sotsiaalsest suhtlusest. See kutse kindlustab projekti laiema kõlapinna kogukonnas. Projekti raames teevad koostööd mitmed Orissaares tegutsevad ühingud (Rohenõu, Orval, Püharisti, Eakate Hõbe ja teised).

Seega kasusaajateks on projektis otseselt osalejad, söögipakkumise külalised ja koostööpartnerid (ettevõtjad, kellelt toome toiduaineid, ühingud).

Projekti käigus korraldati Püharisti söögimajas vabatahtlike kokkadega 4 toiduvalmistamise töötuba, mida juhendasid tunnustatud kokad Õile Aavik (Raamatu „Sajandeid siduv toit. Saaremaa köök läbi aegade" koostaja) ja endine koolikokk Taimi Truumees. Sotsiaalse sidususe suurendamise eesmärgil kutsuti toidu hindamiseks õhtusöögile kohalikud inimesed.

Projekt sai kohe kogukonna tähelepanu ning juba enne esimest töötuba olid kõik nelja korra kokkade kohad peaaegu täidetud. Õhtusöögile soovijaid oli nii palju, et korraldajad otsustasid kasutada ruumi võimalusi maksimaalselt, mistõttu oli igal söögikorral täidetud vähemalt kolmkümmend viis kohta.

Kokad köögis olid vabatahtlikud vanuses 55+, pensionärid, osa töötavad pensionärid, keda ühine tegevus tegi tuttavaks ja liitis. Positiivse tulemusena sündis mitmeid ideesid edasiste ühiste tegevuste korraldamiseks kohaliku elu elavdamise eesmärgil.

Õile Aavik koostas toiduretseptid. Ühise söögitegemise ajal selgitas ta vanaemade toidutegemise saladusi, tervislikke valikuid ja toidu jääkide vähendamise põhimõtteid. Toidu tooraine hangiti Taimi Truumehe juhendamisel kohalikelt talunikelt. Seega said projekti kaasatud piirkonnas tegutsevad looma- ja köögiviljakasvatajad, kalurid, mitmed neist tulid ka õhtusöögile.

Projekti kavandamisel eeldati, et otsese toidutegemisega tegeleb kümme inimest köögis ning degusteerima kutsutakse samuti kümme inimest Püharisti söömaajale. Tegelikult oli köögis toimetamas kokku 43 kokka 55+ ja söögitoas maitsesid tehtut 135 inimest (neist 42 mitmel ja 93 ühel söögikorral). 135-st õhtusöögi külalisest olid 124 eakad 55+.

Külalised olid enamikus 55+ (kuni 82 eluaastat), tuli ka puudega külalisi.

Projekti mõju oli laiem kui kohale tulnute arv, sest tagasiside põhjal oli „Vanaema köök: vana tarkus, värske maitse" toimumise perioodil kogukonnas peamiseks jutuajamise teemaks. Kogukonnast ja osalejatelt tulnud tagasiside kinnitab, et inimestel suurenes huvi välja tulla ühisele ettevõtmisele, tore oli söögilauas suhelda; ühine toidutegemine väärtustas vanaemade kogemusi, täiendas osalejate oskusi ja teadmisi toidutegemisest; saadud teadmine viidi koju, et suurendada nooremate pereliikmete huvi toiduvalmistamise vastu, toidu tervislike omaduste ning ka toidu jäätmete vähendamise vastu. Projekti käigus toidu valmistamisega kaasnenud jäägid viidi kohalike inimeste loomadele. Söökide ülejääki ei olnud palju, kuid need viidi kokkade kodudesse, kus oli puudega inimesi ja vanureid.

Esitatud aruanne on vormi- ja nõuetekohane ning vastab Saarte Koostöökogu strateegia meetme 5 „Sotsiaalmeede" miniprojektitaotluste vastuvõtmise ja hindamise korrale. Projektinõustaja Hanna Saar tegi juhatusele ettepaneku kinnitada miniprojekti edukas elluviimine ja eesmärkide täitmine ning maksta 60 päeva jooksul välja projektitoetus summas taotleja poolt esitatud kuludokumendi alusel.

KIRJALIKULT OTSUSTATI:

1. Kinnitada, et MTÜ Rohenõuprojekt „Vanaema Köök - Vana tarkus, värske maitse.“ on ellu viidud ja püstitatud eesmärgid saavutatud.
2. Avalikustada tegevuspiirkonna elanikele teave projekti eesmärkidest ja tulemustest Saarte Koostöökogu kodulehel.
3. Edastada juhatuse otsus 10 päeva jooksul e-toetuse keskkonna kaudu Riigi Tugiteenuste Keskusele.
4. Teha projektitoetuse väljamakse taotleja poolt esitatud kuludokumendi alusel.

Otsuse poolt hääletasid kõik juhatuse liikmed, vastu ega erapooletuid ei olnud.

Hääletasid: (digitaalselt allkirjastatud otsus):

Tiina Luks (85599)
Kadi Hiie (10391)
Anni Roost (94992)
Rain Jano (94992)
Aivar Kalle (11051)